

اسناد مربوط به کنفرانس وحدت

اعلامیه کنفرانس وحدت

در میهن ما ایران رژیم کودتا یعنی دیکتاتوری مرتجع ترین عناصر طبقات حاکمه ایران - ملاکین بزرگ و سرمایه داران وابسته به امپریالیسم برقرار است. این رژیم که با دخالت مستقیم امپریالیست های آمریکا و انگلیس و بر اثر کودتای ضد ملی مرداد ماه ۱۳۳۲ روی کار آمده رژیمی است تحمیلی، استبدادی، دست نشانده مستقیم امپریالیست ها، متکی به ترور، شاه و دربارش پایگاه اصلی رژیم کودتا هستند و سرگون ساختن این رژیم بدون برچیدن بساط سلطنت محمدرضا شاه مقدور نیست. رژیم مطلقه شاه طی هشت سال تسلط جابرانه خود لطمات بزرگی به استقلال و آزادی و مصالح اقتصادی و اجتماعی مردم کشور ما وارد آورده است. رژیم شاه در سیاست خارجی خود آلت دست ماجراجوترین محافظ جنگ طلب امپریالیستی است و با شرکت در پیمان تجاوزکارانه سنتو و انعقاد قرارداد دوجانبه ضد ملی نظامی با ایالات متحده آمریکا، ایران را به پایگاه تحریک و توطئه امپریالیستی تبدیل کرده و مناسبات ایران را با همسایگان و در درجه اول با همسایه بزرگ شمالی ما اتحاد جماهیر شوروی بشدت تیره ساخته است. آزادی های دیمکراتیک بوسیله حکومت استبدادی شاه علنا و بنحو وحشیانه ای پامال می گردد و هر چند یکبار خون پاک بهترین فرزندان مبارز خلق بجرم اینکه نخواستند زیر بار ستم بیرون جاری میشود، رژیم کودتا از اولین روز تسلط خود بحق مورد نفرت عمیق و وسیع ترین قشرهای جامعه ما قرار گرفته است. ناخرسندی و نفرت کارگران، دهقانان، پیشه وران، روشنفکران و سرمایه داران ملی از این رژیم روز به روز شدیدتر و عمیق تر می گردد. حتی عناصری از طبقات و قشرهایی که تکیه گاه اجتماعی رژیم کودتا هستند از سیاست این رژیم ابراز عدم رضایت می کنند. بدینسان پایگاه اجتماعی رژیم کودتا روز بروز تنگتر و شاه و دارودسته او منفردتر می شوند. تغییر تناسب نیروها در صحنه جهانی بنفع قوای صلح و سوسیالیسم و بسط روز افزون جنبش رهایی بخش مردم کشورهای مستعمره و نیمه مستعمره پایه های رژیم کودتا را که متکی به ماجراجوترین عناصر جنگ طلب امپریالیستی است متزلزل تر می کند.

تحلیل اوضاع کنونی ایران نشان می دهد که دوران فروکش نهضت رهایی بخش کشور ما پایان می یابد و دوران جدیدی از اعتلا* جنبش نزدیک می شود و به تدریج طبیعت آن نمودار می گردد. عمق و شدت عدم رضایت مردم نوعی حالت انفجاری در میهن ما بوجود آورده است. منافع مردم ایران از کارگران و دهقانان گرفته تا بورژوازی ملی و همه عناصر میهن پرست و آزادیخواه در برانداختن رژیم جابر و ضد ملی شاه بهم می پیوندند. بنابراین ایجاد جبهه واحد وسیع از کلیه عناصر میهن پرست و آزادیخواه جامعه ایران برای برانداختن رژیم کودتا یک ضرورت تاریخی است و از واقعیت عینی جامعه کنونی میهن ما سرچشمه می گیرد و کوشش متحد در راه تجمع و اتحاد نیروهای وسیع استقلال طلب و آزادیخواه کشور ما و مجاهدت

همه‌جانبه در راه تشکیل جبهه واحدی از این نیروها باید مبنای فعالیت سیاسی حزب توده ایران در دوران کنونی باشد. در شرایط کنونی تنها با بسیج توده‌ها و عمل قاطع انقلابی مردم می‌توان رژیم منغور شاه را سرنگون ساخت. در این لحظه حساس نیروهای ملی و دموکراتیک کشور ما وظیفه سنگینی بردوش دارند. کنفرانس وحدت از همه سازمان‌ها و عناصر ملی دعوت می‌کند که در راه تشکیل جبهه واحد ملی بکوشند. کمیته مرکزی حزب توده ایران موظف است در راه تشکیل این جبهه کلیه مساعی ممکنه را بکار برد. تامین آزادی‌های دموکراتیک، اتخاذ سیاست بیطرفی مثبت، احیاء قانون ملی کردن صنایع نفت، اجراء اصلاحات ارضی، اقدام برای بهبود شرایط زندگی کارگران، دهقانان، پیشه‌وران، روشنفکران زحمتکش و دیگر قشرهای خلق، حمایت از صنایع ملی و اقدام به رشد اقتصاد ملی و دفاع از بازار داخلی - چنین است آن شعارهای اصلی که تحت آن کلیه قوای مترقی جامعه سامی‌توانند متحد شده و مبارزه کنند.

تاریخ مبین ما اکنون وظیفه خطیر رهبری جنبش‌های بخش مردم ایران را برعهده طبقه کارگر و حزب آن - حزب توده ایران محول کرده‌است. موفقیت حزب در اخراز چنین مقامی بستگی تام با وحدت صفوف و یکپارچگی درونی حزب و صحت خط مشی وی دارد. هر قدر وحدت صفوف حزب و یکپارچگی ایدئولوژیک و سازمانی آن محکم تر، قدرت تشخیص سیاسی و ترمش انقلابی و فعالیت حزب در میان توده‌ها بیشتر، امکان حصول این نتیجه بیشتر خواهد بود. بمنظور اجرای اصل وحدت طبقه کارگر در سراسر کشور از مدت‌ها پیش برای تامین وحدت رهبری و سازمانی حزب طبقه کارگر در ایران بین حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان مذاکراتی به عمل آمد. این مذاکرات در جلسه مشاوره دو حزب (شهریور ۱۳۳۸) با موفقیت پایان یافت. در قطعنامه صادره از طرف این جلسه تصریح شده‌هیئت‌های نمایندگی حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان با توجه به ضرورت اصولی و عملی وجود حزب واحد طبقه کارگر در ایران و با در نظر گرفتن وظایف سنگین و مسئولیت خطیری که در مورد رهبری نهضت انقلابی خلق‌های ایران برعهده چنین حزبی است تصمیم خود را درباره احیاء هر چه زودتر حزب واحد طبقه کارگر در سراسر ایران بنام حزب توده ایران احیاء موافقت کردند که حزب واحد طبقه کارگر در سراسر ایران بنام حزب توده ایران احیاء گردد و کمیته مرکزی این حزب مرکز واحد رهبری کلیه سازمان‌های حزب طبقه کارگر در ایران باشد و سازمان واحد طبقه کارگر در آذربایجان یا حفظ نام فرقه دمکرات آذربایجان دارای کمیته مرکزی خود با حقوق کمیته ابالتی باشد و حل قطعی مسئله نام واحد برای حزب واحد به کنگره سوم احاله گردد. هیئت‌های نمایندگی موافقت کردند که به منظور تهیه مقدمات تشکیل کنفرانس وحدت کمیسیون بنام "کمیسیون تدارک کنفرانس وحدت" تشکیل گردد و طرح برنامه و اساسنامه حزب واحد راتهییه کند و مقررات دعوت کنفرانس و وظایف و حدود اختیارات آن را معین سازد. کمیسیون تدارک وحدت تشکیل شد و برنامه و اساسنامه حزب واحد طبقه کارگر در ایران و آئین‌نامه کنفرانس وحدت راتهییه نمود. پلنوم‌های دو کمیته مرکزی این اسناد را تصویب کردند و بدینسان کنفرانس وحدت از هزاره تدارک دیده شد.

کنفرانس وحدت یا شرکت اعضاء دو پلنوم کمیته مرکزی تشکیل گردید، برنامه و نظامنامه حزب واحد را در تاریخ ۱۵ - ۱۱ مرداد ۱۳۳۹ تصویب کرد، کمیته مرکزی

را انتخاب نمود و طی قطعنامه‌های وظایف اصلی تشکیلاتی و سیاسی حزب واحد طبقه کارگر - حزب توده ایران را تعیین کرد .

در قطعنامه کنفرانس وحدت خاطر نشان شده است که این کنفرانس با خرسندی کامل خاطر نشان می‌کند که مساعی کمیته‌های مرکزی حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان در راه تأمین وحدت رهبری و سازمانی حزب طبقه کارگر و تدارک اسناد این وحدت به موفقیت انجامید . این واقعه تاریخی تأثیری بزرگ در تحکیم وحدت و یکپارچگی حزب طراز نوین طبقه کارگر در ایران و رشد نهضت‌رهای بخش خلق‌های ایران خواهد داشت . وظیفه کمیته مرکزی حزب واحد - کمیته مرکزی حزب توده ایرلست که در راه تحکیم وحدت صفوف حزب و اجراء صحیح اصل مرکزیت دمکراتیک و تأمین انضباط آگاهانه در صفوف حزب و مراعات اکید اصل سریت و پنهانکاری بکوشد .

مهمترین و مرکزی‌ترین وظیفه کمیته مرکزی واحد احیاء مجدد و تقویت سازمان‌های حزب ما در سراسر ایران است . کمیته مرکزی وظیفه دارد خود را برای مواجهه با اعتلاء نوین نهضت یدرستی آماده سازد . به کار در سازمان‌های توده‌ای و بسویژه به کار سندیگائی توجه کافی مبذول کند و بدینسان ارتباط خود را با توده‌ها از هر جهت بسط دهد و در راه تشکیل جبهه واحد کلبه عناصر ضد استعمار و ضد ارتجاع یکوشد و در مبارزه خلق‌های ایران برای سرنگونی رژیم ضد ملی کودتا و برچیدن بساط سلطنت و طرد امپریالیسم از ایران نقش برآورده تاریخی خود را ایفا کند . کنفرانس وحدت اهمیت و حساسیت مسئله ملی را در ایران متذکر شد و تصریح کرد که کمیته مرکزی حزب توده ایران باید با هرگونه انحراف از مشی اصولی در مسئله ملی مبارزه کند و وحدت و دوستی عمیق خلق‌های ایران و اعتماد متقابل آنها را به یکدیگر یا انتخاب سیاست مدبرانه مستحکم نماید و مبارزان حزبی را با روح انترناسیونالیسم پرولتری پرورش دهد . ضمناً کنفرانس متذکر شد که برای تکمیل وحدت سازمانی و رهبری حزب طبقه کارگر در ایران لازم است مساعی قبلی کمیته مرکزی حزب توده ایران در زمینه مذاکره با رفقای حزب دمکرات کردستان با جدیت بیشتری ادامه یابد و سعی شود تا این مذاکرات به نتایج لازم منتهی گردد .

بدینسان کنفرانس وحدت وظایفی را که در برابر خود داشت با توفیق کامل انجام داد و وحدتی که مورد علاقه کامل زحمتکشان ایران و افراد دو سازمان بود حاصل شد . این وضع امکانات نوینی برای بسط فعالیت انقلابی ایجاد می‌کند . وقت آنست که حزب طبقه کارگر ایران - حزب توده ایران با جدیتی بیش از پیش وارد صحنه عمل و مبارزه شود .

وظیفه کلیه افراد حزب توده ایران و کلیه کسانی که در جنبش‌رهای بخش ایران شرکت دارند و از آن پشتیبانی می‌کنند آنست که وحدت حاصله را با تمام قوا و همه‌جانبه تحکیم نمایند .

زنده باد حزب واحد طبقه کارگر ایران - حزب توده ایران !
 پیروز باد جنبش‌رهای بخش خلق ما علیه استعمار و ارتجاع !
 استوار باد دوستی و وحدت خلل‌ناپذیر خلق‌های میهن ما !
 سرنگون باد رژیم خونین کودتا !
 برچیده باد بساط سلطنت‌ننگین شاه !
 در راه تشکیل جبهه واحد کلیه نیروهای استقلال طلب و آزادیخواه ایران بر
 ضدامپریالیسم و عمال آن به پیش !

کنفرانس وحدت مرکب از پلنوم‌های کمیته مرکزی حزب توده ایران و کمیته مرکزی فرقه دموکرات آذربایجان طبق تصمیم جلسه مشاوره شهریور ۱۳۳۸ و تأیید کمیته‌های مرکزی دو حزب تشکیل گردید. کنفرانس گزارش کمیته‌های مرکزی دو حزب را درباره ضرورت وحدت سازمانی و رهبری حزب طبقه کارگر در ایران استماع کرد و پس از بحث و اظهار نظر اعضاء کنفرانس به نتایج زیرین رسید:

۱- کنفرانس باخرسندی کامل خاطر نشان می‌کند که مساعی کمیته‌های مرکزی حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان در راه تأمین وحدت رهبری و سازمانی حزب طبقه کارگر و تدارک اسناد این وحدت (برنامه و اساسنامه واحد) به موفقیت انجامید. کنفرانس مطمئن است که این واقعه تاریخی تأثیری بزرگ در تحکیم وحدت و یکپارچگی حزب طراز نوین طبقه کارگر ایران و رشد نهضت رهایی بخش خلق‌های ایران خواهد داشت.

۲- کنفرانس موافقت دارد که حزب واحد طبقه کارگر در سراسر ایران به نام حزب توده ایران احیا گردد و کمیته مرکزی این حزب مرکز و احدهم رهبری کلیه سازمان‌های حزب طبقه کارگر در ایران باشد.

۳- کنفرانس موافقت کرد که سازمان واحد طبقه کارگر در آذربایجان با حفظ نام "فرقه دمکرات آذربایجان" دارای کمیته مرکزی خود با حقوق کمیته ایالتی باشد. تبصره - کنفرانس موافقت کرد همانطور که هیئت‌های نمایندگی حزب توده ایران و فرقه دمکرات آذربایجان در جلسه مشورتی شهریور ۱۳۳۸ با یکدیگر توافق کردند و پلنوم‌های دو حزب تأیید نمودند با در نظر گرفتن کلیه شرایط موجود حل قطعی مسئله نام و از آن جمله مسئله اختیار نام حزب کمونیست ایران برای حزب واحد طبقه کارگر سرتاسر ایران به کنگرس آینده حزب واحد طبقه کارگر (کنگرس سوم حزب توده ایران) احاله گردد.

۴- کنفرانس بر آنست که کمیته مرکزی حزب توده ایران وظیفه دارد مسائل مشخص تشکیلاتی و عملی ناشی از وحدت دو سازمان را مورد بررسی قرار داده و آنها را با مراعات کامل اصول و موازین تشکیلاتی حل کند.

۵- کنفرانس بر آنست که وظیفه کمیته مرکزی آینده کوشش در راه تحکیم وحدت صفوف حزب توده ایران، اجراء صحیح اصل مرکزیت دمکراتیک، تأمین انضباط آگاهانه در صفوف حزب و مراعات آکید اصل سربیت و پنهانکاری است.

۶- کنفرانس بر آنست که مهمترین و مرکزی‌ترین وظیفه کمیته مرکزی واحداحیاء مجدد و تقویت سازمان‌های حزب ما در سراسر ایرانست، کمیته مرکزی وظیفه دارد خود را برای مواجهه با اعتلاء نوین نهضت بدرستی آماده سازد. بکار در سازمان‌های توده‌ای بویژه به کار سندیکائی توجه کافی مبذول کند و بدیستان ارتباط خود را با توده‌ها از هر جهت بسط دهد، در راه تشکیل جبهه واحد کلیه عناصر ضد استعمار بکوشد و در مبارزه خلق‌های ایران برای سرنگونی رژیم ضد ملی کودتا و برجیدن بساط سلطنت شاه و طرد امپریالیسم از ایران نقش برانزده تاریخی خود را ایفا کند.

۷- کنفرانس اهمیت و حساسیت مسئله ملی را در ایران متذکر می‌شود و تصریح می‌کند که کمیته مرکزی آینده باید با هرگونه انحراف از مشی اصولی در مسئله ملی خواه در جهت ناسیونالیسم و خواه در جهت شوینیسم عظمت طلبانه منارره کند و

وحدت و دوستی عمیق خلق‌های ایران و اعتماد متقابل آنها را به یکدیگر با اتخاذ سیاست مدبرانه تحکیم نماید. کمیته مرکزی باید در این زمینه یکوشد تا حقایق عام مارکسیسم - لنینیسم را بر شرایط مشخص ایران بنحوی خلاق انطباق دهد و مبارزان حزبی را به حل صحیح مسئله مجهز و آنها را با روح انترناسیونالیسم پرولتری پرورش دهد.

۸- کنفرانس ضمناً متذکر میشود که برای تکمیل وحدت سازمانی و رهبری حزب طبقه کارگر در ایران لازم است مساعی فزاینده کمیته مرکزی حزب توده ایران در زمینه مذاکره با رفقای حزب دمکرات کردستان یا جدیت بیشتری ادامه یابد و سعی شود تا این مذاکرات به نتایج لازم منتهی گردد و حزب واحد طبقه کارگر به تمام معنی در سراسر میهن ما احیاء شود.

قطعنامه کنفرانس وحدت درباره برنامه و اساسنامه حزب واحد طبقه کارگر ایران
- حزب توده ایران

۱- کنفرانس وحدت متن طرح برنامه و اساسنامه حزب واحد طبقه کارگر در ایران - حزب توده ایران را که به تصویب پلنوم‌های کمیته مرکزی حزب توده ایران و کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان رسیده است تأیید می‌کند.

۲- کنفرانس بر آنست که کمیته مرکزی به کلیه پیشنهادهای اعضای حزب در مورد اصلاح یا تکمیل برنامه و اساسنامه رسیدگی کند و اگر اصلاح یا تکمیلی ضروری باشد بعمل آورد.

۳- کنفرانس به کمیته مرکزی حزب توده ایران ماموریت می‌دهد متن برنامه و اساسنامه را چاپ کرده و در دسترس توده‌های مردم قرار دهد.